

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tz

614.84

Hely

Idő

11902 4

Személy

Helyszám

Szerző

Cím Tűzoltók sztrájkja.

Forrás:

Magyar estlap.

Bp.

(Hely)

1902

(Idő)

1/10

(Köt. v. füz.)

A tűzoltók sztrájkja.

Ily cím alatt néhány nap előtt közöltünk egy cikket, a melyben a tűzoltók tarthatatlan helyzetét tártuk fel s figyelmeztettük a mérvadó köröket, hogy a tűzoltók sztrájkja fenyegeti a fővárost és az egész országot. Erre vonatkozólag most egy szakértő egyéniségtől kapjuk a következőket:

Le kellett égni egy malomnak, el kellett pusztulnia két emberéletnek, hogy a sajtó végre-valahára magáévá tegye a tűzoltók ügyét. Nem foglalkoztak vele azelőtt soha, legfeljebb akkor, a midőn egy-egy tárcacikkben komikus alakra volt szükségök. Pedig hogy a tűzoltó élete még tragédiának is megrázó, arról most a Concordia-malom égésénél meggyőződhetünk. Napokon át izgatva lestük az újabb híreket, kerestük a száraz sorok között a felebaráti szeretet két önzetlen bajnokának megszenesedett csontjait s szinte megkönnyebbülve hallottuk a szomorúan érdekes újdonságot, hogy legalább az egyiket tisztességesen, hősi halálához méltóan temetbeljük el.

Majd újabb híreket hallunk: a tűzoltók sztrájkjára készülnek, mert kevés a fizetésük! A tűzoltók elégedetlenek, mert emberfölötti munkájokkal szemben elenyésző csekély díjazásban részesülnek!

Nem, még nem sztrájkolnak; és ha sztrájkolnának, azt sem a fizetés miatt tennék, mert hiszen a tűzoltóknak nincsen fizetésök!

Díjazott, vagy hivatásos tűzoltósága Magyarországon csak Budapestnek, Szabadkának, Szegednek, Aradnak és

Debrecennek van, míg az ország többi városában és községében önkéntes tűzoltóság őrködik a polgárság vagyonbiztonsága felett épp oly köteleességtudással és épp oly veszély között, mint a hivatásos tűzoltóság. A hivatásos tűzoltóság létszáma azonban nemcsak Budapesten, de a többi városokban is, tekintve a rengeteg fentartási költséget, oly csekély, hogy velök karöltve dolgozó önkéntes tűzoltókra is van szükség minden nagyobb tűzesetnél.

Mi az önkéntes tűzoltóság?

Egyesülete oly ideálisan még érezni tudó és gondolkodó férfiaknak, a kik önként, minden díjazás nélkül vállálják magukra a legnehezebb szolgálatot. A kik a harang vészt jelentő kongására, a riadó kürt hívó hangjára bucsucsókkal ajkukon hagynak otthon női gyermeket, hogy az izzó zserátnok perzselő hevében küzdve a legkegyetlenebb elemmel megóvják embertársaikat a nyomortól, a tönkrejutástól. Feláldozzák egészségüket, életüket, ha kell, hogy a másét megmentsék.

Ezek nem sztrájkolhatnak, fizetésfel-emelését nem zugeódhatnak, mert fizetésök — nincsen!

És mégis le akarják oldani baltájuk szijázatát, mert nem tarthatják fenn magukat.

1888-ban a kormány egy „Tűzrendészeti rendeletet” bocsátott ki, a mely Magyarországot elhanyagolt tűzrendészeti állapotát lett volna hivatva megjavítani. Magát a rendeletet szakértő kezek alkották, de a belügyministeriumban, a hol szakember, vagy tűzoltáshoz csak némileg is értő nem volt soha, a magát hivatottnak érzett hivatalnok átgurta a rendeletet a saját szája-íze szerint. Végre-valahára aztán az 1888-iki „Tűz-

rendészeti kormányrendelet” megjelent. A tűzoltó testületek nőttek, mint nyári eső után a gomba — egy évig. Azután mindennek vége volt.

A belügyministeri rendőri kezek a tűzoltó egyesületek alapszabályait besorozták a veterán egyesületekéhez. A községek, belátván, hogy senki sem törődik vele, vajjon a rendeleteket végrehajjták-e, vagy nem, nem vettek feckendőköt. A községek jegyzői, ösmerve a rendeletet, de tudva, hogy ellenőrzés nincs, évről-évre bejelentik, hogy az előírt oltóeszközök megvannak, a tűzoltó-testület pedig virágzik. A belügyminister pedig, hallva az örvendetes referádákat, mosolyogva dörzsöli kezeit, mert hiszen minden rendben van és dr. Óváry Ferenc országgyűlési képviselőnek, a ki a belügyi tárca tárgyalásánál minden évben feltárja a leplezetlen igazságot, kijelenti mindannyiszor, hogy ő is ösméri e bajokat; de csak nyugalom, majd segít rajta vagy a községi közigazgatási-, vagy a biztosítási törvényben. Erre aztán a magyar tűzoltóság ismét várt.

A Magyar országos tűzoltó-szövetség az államtól évente 4000 koronát kap a tűzoltóügy fejlesztésére. Ezelőtt két évvel dr. Óváry kieroszakolta, hogy a belügyminister a saját közege által győződjék meg az ország hallatlanul elhanyagolt tűzrendészeti állapotáról s lássa a nagynehezen kicsikart tűzrendészeti kormányrendelet hatását.

Az eredmény várakozáson felüli volt. A megvizsgált községek közül 50 százalék feckendőköt nélkül van, a meglevő feckendőknek pedig csak egy ötödrésze találatot használható állapotban. Tűzoltóság csak elvéve akadt, de igen gya-

kori volt az az eset, a mikor a bíró szalmakazla a feckendőre volt fölhányva, vagy a midőn a feckendő 4 kereke közül három hiányzott.

Az ut eredménye egy nagy memorandum és egy tűzrendészeti törvényjavaslat volt, meg egy csomó újabb biztatás a belügyminister ur részéről. De azután megint csönd lett. S most, hogy az egyik tűzoltó-szaklap sztrájkjal fenyegetszik, egyszerre sorompóba lép a sajtó, hogy azt nem szabad megengedni, a tűzoltóság pedig érez annyira nemesen, hogy nem fogja megtenni.

Hogy nem volna szabad megengedni, azt tudja minden tűzoltó, minden ember, csak az illetékes körök nem tudják, de hogy a tűzoltóság kénytelen megtenni előbb-utóbb a jelenlegi körülmények között, az is bizonyos.

Az önkéntes tűzoltóságok alapszabályszerű járulékaikból tartják fenn magukat, vagyis kolduinak és táncolnak. A községek a tűzoltó-testületek fentartásához az 1888-iki kormányrendelet értelmében évről-évre tartoznak segélyösszeggel járulni; de azt a rendeletekből kifelejtették, hogy mennyivel. Így aztán, a hol némileg respektálják ez írott malasztot, a község megmenti a tűzoltó-testületeket a felozlás veszedelmétől évi 10—20 koronával. A leg-ritkább eset, hogy valamely testület a község részéről száz korona évi segélyt kap!

Miből tengődjék hát az a tűzoltó? Saját ruháját, saját cipőit égeti el. A feckendőköt a tűzoltó-testület veszi meg magának, mert a község olyasmire nem áldoz. A biztosító társaságok adnak (vente az egyesületeknek 2—50 koronát. A községek visszaéléseit senki

sem ellenőrzi, a tűzoltóság zárt ajtókra, panaszaik süket fülekre találnak. Ily körülmények között méltán el lehetnek keseredve.

És hogy mit akarnak?

Először is, hogy törvény szabályozza Magyarország tűzrendészetét. Azután, hogy a kormány gondoskodjék az ellenőrzésről, **hogy a községek nemtörődömsége ne**

sodorhassa a feloszlás veszedelmébe a nagy munkával megteremtett tűzoltótestületet. Hogy törvény mondja ki az általános tűzoltói kötelezettséget. Hogy a tűzrendészet a belügyministeriumban szakavatott kezekbe kerüljön. Hogy a biztosító társulatok — a kiknek a tűzoltóság a legtöbbet dolgozik — úgy mint külföldön, a művelt nyugaton már rég megtették, bruttó jövedelmöknek bizonyos százalékával járuljanak az ország tűzrendészetének fejlesztéséhez.

A tűzoltóság csupán biztos jövőt és tekintélyt akar magának; de nem fizetést.

Mindezeket megígérte Széll Kálmán, de csak ígérte, mert sem a már elkészült községi közigazgatási törvényjavaslatban, sem a biztosítási törvényjavaslatban nincs a tűzoltóságról egy árva szó sem.

És lehet, hogy azon a napon, a midőn dr. Óváry Ferenc beszédére a belügyminister újból csak ígér valamit, hogy megmozdul az ország kétezer tűzoltó testülete, behordják szereiket a község házára és azt találják mondani: legyen tűzoltó a belügyminister, mert neki kötelessége megvédeni a tűz pusztításától az adófizető polgárságot és legyenek tűzoltók a biztosítási ügynökök, mert nekik üzleti érdekük.

És ez sztrájk lesz? Nem! Kötelezni senkit sem lehet a mostani rendeletekkel, a keserű csalódások, a lenézés, a hivatalos közöny, sőt igen gyakran rossz indulat kiölik a nemesebb érzést a keblekből és Magyarország öt város kivételével tűzoltók nélkül marad.